Antradienis, 1945.VII.24 Nr.57

IŠ VISO PASAULIO

- Metinės sukakties proga nuo nutarimo įsijungti į Tarybų Sąjungos tautų šeimą, Lietuva Latvija ir Estija generalissimui Stalinui pasiuntė telegramas, išreikšdamos padėkas už priėmimą į Tarybų Sąjungą ir išlaisvinimą nuo vokiečių vergijos.
- Vakar pasitarimai Potsdame vyko toliau. Konferencija norima pagreitinti, nes min.pirm.Churchillis turi vykti į Londoną rinkimų rezultatų paskelbimo reikalu. Su juo drauge išvyks Edenas ir Attlee. Vokietijos ateities klausimus apsvarsčius, kaip "Times"korespondentas praneša, bus tariamasi reparacijų reikalais. Vakar Churchillis Trumano ir Stalino garbei davė bankietą. Užvakar tokį bankietą Trumano ir Churchillio garbei davė Stalinas.
- Vakar Prancūzijoje pradėtas teismo procesas prieš maršalą Petain. Jis kaltinamas susidėjimu su priešu ir sudaręs sąlygas vokiečiams valdyti kraštą. Prokuroras reikalauja mirties bausmės. Petainas savo žodyje, tarp kita ko, pareiškė, jog ne jis kaltas dėl tos padėties, kuri buvo susidariusi jam perimant valdžią. Jis daręs viską, kad Prancūzija ir prancūzai kiek galima mažiau nukentėtų. Tuo būdu jis rūpinęsis Prancūzijos išlaisvinimu. Po Petaino pareiškimo teisme buvo kilę neramumų ir posėdis buvo nutrauktas, bet paskui vėl tęsiamas. Toliau pradėtas apklausinėti buv. užsienių reikalų min. Paul Reynaud. Teismas truksiąs 18 dienų. Pirmajam posėdy dalyvavo 90 užsienio žurnalistų ir daug žiūrovų, kurių tarpe buv. prezidentas Lebrun.
- Graikų jūrininkai ir laivų darbininkai pasiuntė Trumanui, Churchilliui ir Stalinui raštą, kuriame sakoma, kad dabartinę Graikijos valdžią sudaro fašistinis, monarchistinis bei kvislingistinis elementas. Liaudis esanti prispausta. Dėl valdžios kaltės tūkstančiai esą užmušty ir suimtų. Jaltos principai, dėl kurių graikai kovojo, turi būti pritaikyti ir Graikijai. Prašoma sudaryti sąlygas pravesti laisvus rinkimus arba sudaryti kontrolinę komisiją. Vyriausybė turi būti sudaryta plačios koalicijos.
- Berlyne rusų zonoje organizuojami teismai. Galioja prieš 1933 metus buvę teismo nuostatai. Teisėjais gali būti tik antifašistai, kurie pasižymėjo kovoje prieš nacius.
- Londone įvyko britų, amerikiečių, rusų ir prancūzų teisininkų pasitarimas dėl bylų prieš didžiuosius karo nusikaltėlius. Juos teisti numatyta Nürnberge.
- Kaip pirmasis karo nusikaltėlis Prahoje bus teisiamas Karl Hermann Frank.
- Speer ir Rosenberg bylos pateko į alijantų rankas. Jose yra daug naujos reikšmingos medžiagos prieš nacių režimą.
- Amerikiečių užimtoje Vokietijos srityje iki šiol suimta apie 80.000 vokiečių, kaltinamų nacionalsocializmu, kurių butuose taip pat padaryta kratos.
- 400.000 vokiečių belaisvių paleista derliaus valymo darbams. Pasibaigus sezonui jie vėl turės grįžti į belaisvių stovyklas.
- Baronas von Goding paskirtas Bavarijos policijos prezidentu. Prie Hitlerio už akių jis buvo 11 kartų nuteistas mirti.
- Pradėtas geležinkelių susisiekimas tarp įvairių Vokietijos zonų.
- Širyt 1000 lėktuvų bombardavo Kuri, Japonijos žemyne. Ant Osakos ir Nagoyos numesta 4000 t bombų. Bombarduotas ir Šanghajus. Japonijos puolimas iš oro pasiekęs savo aukščiausią laipsnį. Per paskutines 14 dienų laivynas ir oro pajėgos sunaikino apie 800 japonų laivų.
- Rusų laivynas kamiajam vandenyne sustiprintas naujais vienetais.

VIETOS ŽINIOS

- Prof.Dr.Damušis vakar Komitetui ir pareigūnams padarė pranešimą apie mūsų padėtį ir bendruosius lietuvių reikalus, kuriuos jis patyrė lankydamasis Würzburge. UNRRA centras paprašė mūsų Raud.Kryžiaus svarbiausiųjų darbų sąrašo, kuris praėjusią savaitę ir buvo įteiktas. Dėl mūsų padėties alijantų kar.vadovybėms buvo įteiktas platus memorandumas. Jis pažadėta perduoti prez.Trumanui ir min.pirm.Churchilliui. Tarptautinio Darbo Biuro suvažiavime Paryžiuje, kuris įvyks spalių mėn. pradžioje, numatoma įteikti Lietuvos socialinio ekonominio gyvenimo reikalais memorandumą. I San Francisko konferenciją Amerikos lietuviai buvo pasiuntę 5 atstovus, kurie konferencijos dalyvius atitinkamai informavo apie Lietuvos reikalus. Surengtame žurnalistų priėmime dalyvavo apie 80 žmonių, kurie, po to, Lietuvos reikalus plačiai nušvietė amerikiečių ir kt. spaudoje. Siekiama susitarimo tarp įvairių Amerikos lietuvių politinių grupių. Amerikos lietuvių organizacijos yra surinkę didelius kiekius maisto ir drabužių skirtų lietuviams pabėgėliams Europoje, tačiau dėl transporto sunkumų neįmanoma viską iš karto pasiųsti. Pirmoji dalis jau esanti pakrauta į laivus.

Patirta, kad mums nebūsią daroma kliūčių įsijungti į darbą Vokietijoje, tačiau galutinis šio klausimo sprendimas būsiąs padarytas po Potsdamo konferencijos. Würzburge taip pat gauta žinių, kad Dr.Starkus, plk.Narakas; plk.Urbonas, plk.Blažys, Kuprėnas, Vyt.Meilus, stud.J.Pajaujis, mjr.Šurna, J.Šernas, Pr.Dūda ir Kl.Gumauskas, buvę kalinami Stuthofeno koncentracijos stovykloje, dabar yra Danijoj. Prof.Sruoga yra Lietuvoj.

- Vakar amerikiečių kar.vadovybė su mūsų Komiteto pirmininku lankėsi pas čiurlioniečius netoli Bregenzo. Galutinai sutarta dėl čiurlioniečių gastrolių amerikiečių kariams. Numatyta, kad čiurlioniečiai atvyks šios savaitės pabaigoje. Jie bus apgyvendinti atskirai, kur nors netoli Kempteno.
- Šiandien bus kreiptasi pas komendantą dėl įvykdytų kratų Illerio bendrabutyje.
- Kuro problemai išspręsti šiandien bus kreipiamasi į kar.valdžios įstaigas. Iki šiol dar nepavyko gauti reikalingo kuro kiekio virtuvei. Šiuo metu šis klausimas yra labai opus.
- Kai kurie mūsų kolonijos vaikai šeštadienį ir vakar vokiečių policijos buvo sugauti bemėtant akmenis gatvėse ir į namų langus. Be to, pastebėti landžiojant po daržus ir skinant uogas bei gėles. Tėvai prašomi griežčiau prižiūrėti savo vaikus, nes ateityje gali būti didesnių nemalonumų.
- Virtuvės tarybos narys Kenstavičius pradėjo eiti policijos nuovados viršininko pareigas. Naujas virtuvės tarybos narys dar nepaskirtas.
- Liepos 25 ir 26 d.d. įvyksta žinomos pianistės Julijos Rajauskaitės rečitalis.
- Gauta didelė elektrinė plytelė 3 puodams virti. Plytelė dar neįrengta
- Šiandien 17 val. "Alguvos Baro" redakcijoje įvyks literatų-žurnalistų būrelio susirinkimas. Programoje savos kūrybos skaitymas ir einamieji reikalai.
- Švietimo ir Auklėjimo skyrius įsikūrė Komiteto raštinėje. Visais klausimais prašoma ten kreiptis darbo valandomis 9 - 13. Informacijas ir patarimus teikia skyriaus referentas Kazickas.

VIETOS ŽINIOS

- Prof.Dr.Damušis vakar Komitetui ir pareigūnams padarė pranešimą apie mūsų padėtį ir bendruosius lietuvių reikalus, kuriuos jis patyrė lankydamasis Würzburge.
- UNRRA centras paprašė mūsų Raud.Kryžiaus svarbiausiųjų darbų sąrašo, kuris praėjusią savaitę ir buvo įteiktas.
- Dėl mūų padėties alijantų karinėms vadovybėms buvo įteiktas platus memorandumas